



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Seksualinė sveikata	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis lekt. dr. Robertas Adomaitis Kitas (-i): prof. dr. Žana Bumbulienė, prof. dr. Natalja Istomina, lekt. Jokūbas Būžas, dr. Giedrė Jonušienė, dr. Švitrigailė Grincevičienė	VU MF Klinikinės medicinos institutas, Sveikatos mokslų institutas (Slaugos katedra) M. K. Čiurlionio g. 21/27, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Vientisosios studijos, pirmosios pakopos bakalauro studijos	pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens/Pavasario	Lietuvių k.

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5 kr.	135	40	95

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Gebėjimas integruoti į įvairius kontekstus informaciją apie lytiškumo biologiją ir psichologiją, seksualinę mediciną, grėsmes seksualinei sveikatai, lytiškumo kitimus gyvenimo eigoje, lytiškumo įvairovę, skaitmenizacijos įtaką lytiškumui. Gebėjimas atpažinti kompulsinį seksualinį elgesį, parafilijas. Lytiškumo ugdymo inicijavimo bendruomenėje, pradinių veiklų planavimas. Savo ir aplinkinių įsitikinimų ir vertybių sugretinimas aptariant lytiškumo raišką ir jos įtaką socialiniams kontaktams. Atviras ir nesmerkiantis požiūris į seksualinių išraiškų įvairovę.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Panaudodami įgytas žinias atpažins lytinės sveikatos rizikas ir problemas. Turės žinių apie atviros ir konfidencialios atmosferos galimybes sprendžiant su lytiškumu susijusius klausimus. Gebės identifikuoti kultūrinius lytiškumo aspektus.	Paskaitos, atvejų analizė, Literatūros ir kitų šaltinių studijavimas	Savęs vertinimas, stebėjimas, aktyvumo fiksavimas, egzaminas
Gebės atsižvelgti į individualius pašnekovo poreikius nesudėtinguose seksualinės gerovės klausimuose. Gebės nukreipti asmenį specialistui sudėtingų seksualinių problemų atveju.	Paskaitos, atvejų analizė, Literatūros ir kitų šaltinių studijavimas	Savęs vertinimas, stebėjimas, aktyvumo fiksavimas, egzaminas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Lytinė sveikata ir seksualinės teisės. Lytinės sveikatos sąvokos, apibrėžtys. Lytinės sveikatos svarba bendrai sveikatai. Seksualumo dimensijos (reprodukcija, ryšiai, malonumas ir kt.); Seksualinės raiškos įvairovė žmonijos istorijoje ir dabartiniais laikais. Lytiškumo raiškos teisinis reguliavimas Lietuvoje.	8						8	19	Savarankiškai parengtos ir rekomenduoja mos literatūros studijavimas, analizė, sintezė
2. Lytinis kūnas. Biologiniai (anatominiai ir fiziologiniai) žmogaus seksualumo procesai ir sudedamosios dalys. Lytiškas protas. Psichologija ir seksualumas. Psichologinės perspektyvos ir teorijos. Psichologinės kliūtys trukdančios gyventi savarankišką seksualinį gyvenimą. Seksualinės mažumos. Mažumų seksualinė sveikata. LGBTQI*, seksualiniai poreikiai.	8						8	19	Savarankiškai parengtos ir rekomenduoja mos literatūros studijavimas, analizė, sintezė
3. Moterų ir vyrų lytinės funkcijos sutrikimai. Apibrėžimai ir paplitimas. Biopsichosocialinė diagnozė. Sveikatos būklė ir lytiškumas. Ligų ir gydymo poveikis seksualumui. Sveikatos būklė ir seksualumas biopsichosocialiniu požiūriu.	8						8	19	Savarankiškai parengtos ir rekomenduoja mos literatūros studijavimas, analizė, sintezė
4. Psichoterapijos ir medicininiai metodai, padedantys moterims ir vyrams, turintiems seksualinių problemų. Skaitmeninimas. Svetainės, programos ir kitos skaitmeninės technologijos žalojančios ar padedančio puoselėti lytinę funkciją. Kompulsyvus seksualinis elgesys, parafilijos.	8						8	19	Savarankiškai parengtos ir rekomenduoja mos literatūros studijavimas, analizė, sintezė
5. Grėsmės lytinei sveikatai, su lytiškumu susijusi rizika sveikatai. Neplanuotas nėštumas ir nesaugūs abortai; Lytiškai plintančios ligos. Seksualinis smurtas. Lytiškumo ugdymo principai. Seksualinės sveikatos palaikymas ir skatinimas.	8						8	19	Savarankiškai parengtos ir rekomenduoja mos literatūros studijavimas, analizė, sintezė

Lytinės funkcijos problemos pirminė identifikacija.									
Iš viso	40						40	95	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai	
Egzaminas testo formos (60 uždary klausimų)	100 proc.	Semestro pabaigoje	Vertinama 10 balų sistemoje: 10 balų – klaidų nėra arba 1- 3 klaidos 9 balų – 4-6 klaidos 8 balų – 7-9 klaidos 7 balų – 10-15 klaidų 6 balų – 16-20 klaidų 5 balų – 21-30 klaidų 4-1 balų – egzaminas neišlaikytas, kai padaryta 31 ir daugiau klaidų.	
Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
WHO	2022	Sexual and reproductive health and rights: infographic snapshot; Technical document;	Online	https://www.who.int/publications/i/item/WHO-SRH-21.21
WHO	video from 14 Feb 2022	webinar: “Why sexual and reproductive health and rights (SRHR) programmes should incorporate sexual pleasure?”	Online	https://www.who.int/multi-media/details/why-sexual-and-reproductive-health-and-rights-(srhr)-programmes-should-incorporate-sexual-pleasure
JS Hyde, JD Delamater (Eds)	2020	Understanding Human Sexuality	Page 90-104	Mc Graw Hill Education
Geary, David C.	2009	Male, Female: The Evolution of Human Sex Differences (2nd Ed.)		Washington, D.C.: American Psychological Association
Georgiadis JR, C Reisman, H Porst, L Loewenstein, F Tripodi, E. Kirana (Eds)	2015	ESSM Manual of Sexual Medicine (2nd Ed.)		https://www.essm.org/wp-content/uploads/publications/textbooks/THE_ESSM_MANUAL_OF_SEXUAL_MEDICINE-_Index.pdf
Lehmiller Justin J.	2014	The Psychology of Human Sexuality		Wiley Blackwell. West Sussex

WHO	2015	Sustainable Development Goals	Online	https://www.un.org/en/exhibits/page/sdgs-17-goals-transform-world
WHO	2019	Preventing unsafe abortion	Online	https://www.who.int/publications/i/item/WHO-RHR-19.21
Papildoma literatūra				
United Nations Development Programme, United Nations Population Fund, World Health Organization's Department of Reproductive Health and Research, & World Bank.	2010	Developing sexual health programmes: A framework for action. UNDP, UNFPA, WHO & WB.	Online	http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/70501/1/WHO_RHR_HRP_10.22_eng.pdf
Levin, R.J.:	2020	The Clitoris—An Appraisal of its Reproductive Function During the Fertile Years: Why Was It, and Still Is, Overlooked in Accounts of Female Sexual Arousal.	Clinical anatomy (New York, N.Y.) 33 (1), 136-145 (2020).	doi:10.1002/ca.23498
Dean, R.C., Lue, T.F.	2005	Physiology of Penile Erection and Pathophysiology of Erectile Dysfunction.	Urologic clinics of North America 32 (4), 379-395 (2005).	doi:10.1016/j.ucl.2005.08.007
Stasė Ustilaitė Violeta Jonynienė Albinas Lazauskas Robertas Adomaitis Žana Bumbulienė Natalja Fatkulina	2018	Lytiškumo ugdymas ir rengimas šeimai paauglystėje. Patarimai mokytojams		https://sodas.ugdome.lt/metodiniai-dokumentai/perziura/8900
Žana Bumbulienė (sudarytoja), Lina Andrijauskienė, Raminta Baušytė, Rūta Breivienė, Ieva Brimienė, Jelena Klimašenko, Evelina Sabaitytė, Brigita Vaigauskaitė-	2023	Trikampiai ir apskritimai: mano moteriškumo pražia		Vilniaus Universiteto leidykla

Mažeikienė, Diana Žilovič ;				
Šarskutė, Agnė; Gužas Jokūbas; Andrejauskienė Vilma; Lesinskienė Sigita	2019	Paauglių naudojimosi socialiniu tinklu Instagram ir kūno išvaizdos sąsajos		Pediatrija. Vilnius : Gamta. ISSN 1648- 4630. 2019, Nr. 3, p. 52- 59.
Grinceviciene S; Ruban K; Bellen G;	2018	Sexual behaviour and extra-genital colonisation in women treated for recurrent Candida vulvo-vaginitis.		https://doi.org/10.1111 /myc.12825